

Kočas - Sbor. sci-fi & fantasy pov. k Parconu 2002 - ed. Bronec Michael

Ondřej Jireš - 20.9.2002

Na loňský Parcon přichystalo vydavatelství Straky na vrbě antologii českých povídek Kočas 2001. Po roce ku stejné příležitosti vychází další sborník Kočas. Zdá se, že toto vydavatelství by rádo obnovilo tradici Kočasu, ale jak známo, jen dostatečný prodej může zajistit pokračování vydavatelských aktivit. Podívejme se tedy na letošní výběr.

Na rozdíl od starých Kočasů, které byly výběrem nejlepších prací z literární soutěže Cena Karla Čapka, ty novodobé jsou čistě subjektivním výběrem Michaela Bronce. Staré Kočasy (Kolejní Časopisy) byly nahrazeny sborníky MLOK, a tak se Straky na vrbě ujmulý zažitého názvu. Loni jsme zde našli více sci-fi povídek, tentokrát zde máme zase o něco větší množství fantasy.

Knihu otvírá fiktivní historická próza ostříleného českého veterána Miroslava Žambocha. Slovo "veterán" rozhodně není příliš nadnesené, ač tento autor knižně debutoval teprve před dvěma roky. Na svém kontě má totiž již čtyři knihy, pátou chystá vydavatel na zimu a k tomu ještě kvanta povídek po časopisech a sbornících. Povídka zde v Kočasu je krásnou poctou rytířskému duchu, je velmi čtivá a rozhodně patří v této knize mezi nejlepší.

Povídka Ivany Kuglerové je opravdu krátká. Primitivněji to už nazvat nemohu. Téma by mnohý spisovatel rozvedl na mnohonásobně větší plochu, ale rozhodně není na škodu, že ho autorka zpracovala takto. V tématu je skrytý odkaz na Tolkienovu Středozem "X let poté" a je zabalený v hutné atmosféře, jakou si pamatují třeba z její povídky "[Lacinej fet](#)".

Co lze čekat od teprve druhé, knižně publikované povídky básníka Jakuba D. Kočího? Ano, je poetická, ano je zajímavá a trochu netradiční. Jenom by dle mého názoru potřebovala více vybrousit po stránce příběhové (otázka je, zda by to vůbec šlo).

Zatím vše byly fantasy povídky. A proto mě dost překvapilo, že se následující povídka fantasy spisovatele Leonarda Medka tváří jako sci-fi. Ale po přečtení bych to s tou sci-fi zase tak vážně netvrdil. Spisovatel využil pouze sci-fi reálií k podání příběhu ve stylu jakési upířské gangsterky. Rozhodně zajímavé, rozhodně pěkné. Dlouhá povídka Zdeňky Lukovské je jak jinak také fantasy. Ostatně Zdeňka snad ani nic jiného nepíše. Zatím toho také nemá moc publikovaného, ale již připravuje román. Její povídky (tuto obzvláště) sráží zbytečná slohová komplikovanost, přitom příběhem, tématem a posláním je povídka dobrá. Například po změnách obrazu nedává autorka čtenáři dostatečnou příležitost vrátit se rychle do dřívě utnuté dějové linie. Ve snaze o netradiční popisy se dostává do extrémů a někdy se vyznat v nevyjádřených podmínkách bývá tuze přetěžké. Připadá mi, jakoby autorka strávila nad každou větou půl hodiny a brousila ji do nejlepší možné formy, ale přitom zapoměla na celek a hlavně na čtenáře, který potřebuje onen celek nazřít a ne vypočítat. Jinak je povídka opravdu pěkná a o to víc je onoho nedostatku škoda. Pokud však patříte mezi pozorné, soustředěné a velmi zkušené čtenáře, neměla by vám dělat potíže. Čtivo do tramvaje to ale rozhodně není.

Následující dvě povídky znáte z Fantasy Planet. Jsou jimi lehce kingovský horůrek "[Loutkové divadlo](#)" od Pavla Renčina a veselá hříčka "[Prchající helma](#)" od Martina Antonína.

Pod pseudonymem Sithartai se skrývá autor povídky s příznačným názvem "Poslední cesta". Opravdu se jedná pouze o "poslední cestu", která je podána se snahou o silný dramatický oblouk, který se zde však v mých očích zračí spíše jako teatrální jáma. Záleží tedy, jak máte posazený vkus.

Povídku "O mrtvém koni" Edity Dufkové jsem již znal z fanzinu Opat' ssin. Edita zatím publikovala pouze sci-fi a hle, najednou přijde s pohodovou science fantasy hříčkou, na kterou jen tak nezapomenete.

Následuje moralistický romantický příběh od Alžběty Trojanové. Je to čtení pro ženy, alespoň tak jsem to cítil já. A vzhledem k tomu, že se teď po ránu příliš ženou necítím, taknějak nemohu posoudit, zda tato povídka k něčemu je. Sorry.

Zato na následující úletovce jsem si přesně podle letového plánu skvěle ulítnul. Zbyněk Rohlík nám na jediné stránce vtípně naservíroval svoji představu o životě po radičních mutacích. Navíc použil styl dětského vyprávění, který umocňuje nevšední zážitek. Stačí zacitovat první větu: "Naší slepici Julče se narodila dvě krásná koťátka..."

Předposlední text je od Lucky Lukačovičové. Opět se opřela do oblíbeného tématu upírů, okořenila to asijským uměním a nakonec naservírovala povídku ve standardní kvalitě, jakou si Lucka už delší dobu udržuje. Netrpělivě čekám na nějakou její opravdovou pecku, ale zatím se mi dostává jen příjemně stereotypní slušné kvality. Autorka také píše "ženským" stylem, ale na rozdíl od Trojanové jsem si byl schopen její příběh užít. Asi proto, že Lucie má k naivní próze daleko.

Letos kupodivu Cenu Karla Čapka se svojí novelou Jana Rečková nevyhrála, proto její práci zařadil Michael

Bronec do Kočasu. Styl spisovatelky se v přepočtu na množství publikovaného textu příliš nevyvíjí, ale v přepočtu na roky rozhodně ano. Pokud máte její novely rádi, není co řešit. Pokud ne, asi si nepochutnáte ani na této. Kvalitativně nijak mezi jejími novelami nevybočuje nahoru a dolů už vůbec ne. Důležité je jistě upozornit na to, že se nejvíce z celého Kočasu blíží sci-fi (nepočítáme-li reálie Medkovy povídky), ale i tak mám pocit, že by asi nikdo Michaelovi nevyčítal, kdyby na obálku napsal pouze "Sborník fantasy povídek".

Takže letos je obsah po kvalitativní stránce méně vyvážený, ale příznivec fantasy povídek si zde najde své. Navíc mi připadá důležité upozornit na cenu - pouhých 150,- za 340 stránek je v dnešní době velmi solidní cena. Byl bych velmi rád, kdyby se Kočas udržel dál. Skvěle doplňuje sci-fi MLOKA a fantasy Drakobijce (letos ještě nevyšli, copak?). Ale jak jsem řekl hned na začátku recenze, záleží to na prodeji tohoto svazku.

Tento článek byl převzat dne 30.3.2007 13:34:11 z Internetového magazínu Fantasy Planet
